voluntatis. Sed si quis relicta in
patria sua uxore in longinquam
abiens regionem aliam duxerit. Deinde
priorem dicitur eam dimisisse. velit
asserens se habuisse aliam que vivit
non etiam permittatur quam prius ille asse-
rebat. Queritur an in tali hac copula
sit coniugium. Sane dici potest non
esse coniugium. Et nichilominus de crimine
excusari per ignorantiam unde ante
admisisse adulterium. Sed exceptis ad priorem
redire nolens nec valens cogitur
etiam distinctione hac tenere. Insuper ex-
cusari per obedientiam et timorem
de hoc quod postea mitteri debuit
reddit aqua ipse nunquam postea debet
Exigere. de aliis huiusmodi tacendum est. De
dispari cultu agitur

di xxxix

Post hec de dispari cultu vi-
dendum est. Hec est una de
causis quibus persone illegitime
sunt ad contrahendum matrimonium. Non
licet enim christiano cum gentili vel Iudea
inire coniugium. quod etiam in veteri
testamento prohibitum est. Fideles viros
infideles ducere uxores domino dicente.
Non accipies uxorem de filiabus alie-
nigenarum filiis tuis ne trad-
ucant eos post deos suos. Iuxta
hoc domini preceptum Iudeorum coniugia
cum alienigenis in vita Hesdras se-
paravit. Hoc etiam in novo testamento. Idem
firmatur ubi Augustinus. Ne nubat fe-
mina non sue religionis viro. Vel
ne vir talem ducat uxorem. Id enim
ordinis iubet divinus ut dominus apostolus
utrumque precipit testamentum. Item Ambrosius.
Cave christiane gentili vel in-
deo filiam tuam tradere. Cave ne in-
deam vel gentilem vel alienigenam
id est hereticam et omnem alienam a fide
tuam uxorem accersias. Item si quis
Iudee sive christiana Iudeo sive Iudea
christiano carnali consortio misceatur
quoniam tam nefas admisit a christia-
no cetu et communione se separetur. Ex hiis

aliisque pluribus apparet non posse
contrahi coniugium ab hiis qui sunt
diverse religionis et fidei. De coniugio
fidelis et infidelis et duorum infidelium

Hic autem videtur obviare quod apostolus
ait de imparibus coniugiis. Ego
dico non dominus. Si quis frater habet
uxorem infidelem. et hec consentit ha-
bitare cum illo. non dimittat il-
lam. et si qua mulier etc. Sed aliud hic
et aliud illud evidenter ostendit
Augustinus. Ibi enim agitur de illis con-
iugiis fidelium et infidelium que contra-
huntur ab eis in dispari religione
et fide manentibus. Apostolus vero agit
de illis qui utrique eiusdemque in-
fidelitatis fuerunt quando coniuncti sunt.
Sed cum venisset evangelium alter
sine altero credidit. Intelligite ne
quid dicam. attendite ut rem
operosam diligentius explanem.
Erant duo coniuges utrique infideli-
tatis fuerunt quando coniuncti sunt. Nul-
la de hiis questio est que pertineat ad
illud preceptum veteris et novi testamenti
quo prohibetur fidelis cum infideli
copulare coniugium. Iam sic con-
iuges et ambo adhuc sunt infi-
deles. Tales sunt ad utrumque qualiter co-
niuncti sunt. Venitque evangelium
predicator. credidit eorum unus vel una
sed ita ut fidelis cum infideli ha-
bitare consentiat. Non iubet dominus
ut fidelis infidelem dimittat talem
coniunctum. Nec apostolus iubet ut non
dimittat. sed consulit ut si quis
aliter agat non sit transgressor. si-
cut et de virginibus consulit. Non enim
precepto quod est licentiam [illegible] tamen
possit licite relinquere. sed non expe-
dit. Tunc enim non expedit id quod
licitum est quando permittitur. sed [illegible] ipse
sive aliis affert impedimentum
salutis. Sed discessio fidelis ab
infideli quam non prohibet dominus co-
operam illo non est iniusta. Sed

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
© Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/bav_pal_lat_326/0486
MANFRED LAUTENSCHLÄGER STIFTUNG